

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 22.11.2010
COM(2010) 673 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ στην πράξη: πέντε βήματα για μια
ασφαλέστερη Ευρώπη**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ στην πράξη: πέντε βήματα για μια ασφαλέστερη Ευρώπη

1. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΗ

Οι περισσότεροι Ευρωπαίοι μπορούν να ασκούν τις καθημερινές τους δραστηριότητες με σχετική ασφάλεια. Συγχρόνως, η ασφάλεια των κοινωνιών μας δέχεται όλο και πιο σοβαρές απειλές όσον αφορά τόσο την κλίμακα όσο και τον βαθμό εξειδίκευσής τους. Πολλές από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε σήμερα στον τομέα της ασφάλειας έχουν διασυννοριακό και διατομεακό χαρακτήρα. Κανένα κράτος μέλος δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει μόνο του αυτές τις απειλές οι οποίες ανησυχούν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις μας. Τέσσερις στους πέντε Ευρωπαίους επιθυμούν να γίνουν περισσότερα σε επίπεδο ΕΕ για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος¹.

Έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος για την αντιμετώπιση των νεοεμφανιζόμενων απειλών και για την αύξηση της ασφάλειας της Ευρώπης. Τώρα που η συνθήκη της Λισαβόνας² έχει τεθεί σε ισχύ, και με την καθοδήγηση που παρέχουν το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης και το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του³, η ΕΕ έχει πλέον την ευκαιρία να αναλάβει ακόμα πιο αποφασιστική δράση. Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας, η οποία υιοθετήθηκε στις αρχές του 2010 κατά τη διάρκεια της ισπανικής Προεδρίας⁴, προσδιόρισε τις προκλήσεις, τις αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές και κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει δράσεις για την εφαρμογή της στρατηγικής. Η παρούσα ανακοίνωση – η «Στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ στην πράξη» – στηρίζεται επομένως σε θέσεις επί των οποίων έχουν ήδη συμφωνήσει τα κράτη μέλη και τα όργανα της ΕΕ και προτείνει τρόπους με τους οποίους, μέσω της συνεργασίας μας κατά τα επόμενα τέσσερα χρόνια, μπορούμε να καταστήσουμε περισσότερο αποτελεσματικοί στην καταπολέμηση και την πρόληψη του **σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, της τρομοκρατίας και του ηλεκτρονικού εγκλήματος**, στην **ενίσχυση της διαχείρισης των εξωτερικών μας συνόρων** και στην **αύξηση της ανθεκτικότητάς μας ενόπιον φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών**.

¹ Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 71.

² Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

³ Το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης: Μια ανοικτή και ασφαλή Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες (έγγραφο του Συμβουλίου 17024/09). Για ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης: Σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του Προγράμματος της Στοκχόλμης, COM 2010 (171). Το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης αποτελεί το πρόγραμμα της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων για την περίοδο 2010-14.

⁴ Έγγραφο του Συμβουλίου 5842/2/2010, «Σχέδιο στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας για την Ευρωπαϊκή Ένωση: Προς ένα ευρωπαϊκό πρότυπο ασφάλειας».

Ένα κοινό θεματολόγιο για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων

Σε ζητήματα εσωτερικής ασφάλειας, ο ρόλος της ΕΕ συνίσταται στη χάραξη κοινών πολιτικών, στην έκδοση νομικών πράξεων και στην πρακτική συνεργασία στους τομείς της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, της διαχείρισης των συνόρων και της διαχείρισης κρίσεων. Στην προσπάθεια επίτευξης των στόχων μας όσον αφορά την ασφάλεια, είναι αποφασιστικής σημασίας η συμβολή τόσο των εσωτερικών όσο και των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ.

Για τον λόγο αυτόν, η «Στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ στην πράξη» προτείνει ένα κοινό θεματολόγιο για τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή, το Συμβούλιο, τους οργανισμούς της ΕΕ και άλλους φορείς, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Το θεματολόγιο αυτό πρέπει να υποστηρίζεται από έναν ισχυρό τομέα ασφάλειας της ΕΕ, στο πλαίσιο του οποίου οι κατασκευαστές και οι πάροχοι υπηρεσιών θα συνεργάζονται στενά με τους τελικούς χρήστες. Οι κοινές μας προσπάθειες για την αντιμετώπιση των σύγχρονων απειλών για την ασφάλειά μας θα συμβάλουν επίσης στην ενίσχυση και την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού προτύπου μιας κοινωνικής οικονομίας της αγοράς, το οποίο προτείνεται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Πολιτικές για την ασφάλεια στη βάση κοινών αξιών

Η «Στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας στην πράξη», καθώς και τα εργαλεία και οι δράσεις για την εφαρμογή της, πρέπει να βασίζονται σε κοινές αξίες, όπως το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως ορίζονται στον **Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ**⁵. Η αρχή της αλληλεγγύης πρέπει να διαπνέει την προσέγγισή μας στη διαχείριση κρίσεων. Οι πολιτικές μας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας πρέπει να είναι ανάλογες προς την κλίμακα των προκλήσεων και να εστιάζονται στην πρόληψη ενδεχόμενων επιθέσεων στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που η αποτελεσματική επιβολή της νομοθεσίας στην ΕΕ διευκολύνεται μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών, οφείλουμε επίσης να προστατεύσουμε τον ιδιωτικό βίο των πολιτών και το θεμελιώδες δικαίωμά τους στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Εσωτερική ασφάλεια με παγκόσμια προοπτική

Η εσωτερική ασφάλεια δεν μπορεί να επιτευχθεί σε συνθήκες απομόνωσης από τον υπόλοιπο κόσμο, γεγονός που καθιστά αναγκαία την εξασφάλιση συνοχής και συμπληρωματικότητας μεταξύ των εσωτερικών και εξωτερικών πτυχών της ασφάλειας της ΕΕ. Οι αξίες και οι προτεραιότητες της στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της προσήλωσής μας στην προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας, της ειρήνης και της σταθερότητας στη γειτονιά μας και σε ολόκληρο τον πλανήτη, αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της προσέγγισης που θεσπίζεται στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας⁶. Όπως αναγνωρίζει αυτή η στρατηγική, οι σχέσεις με τους εταίρους μας, ιδίως με τις Ηνωμένες Πολιτείες, είναι θεμελιώδους σημασίας για την καταπολέμηση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας.

⁵ Στρατηγική για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, COM (2010) 573.

⁶ Η «Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας: Μια ασφαλής Ευρώπη σε έναν καλύτερο κόσμο» εκδόθηκε το 2003 και αναθεωρήθηκε το 2008.

Η διάσταση της ασφάλειας πρέπει να ενσωματώνεται σε όλες τις σχετικές στρατηγικές εταιρικές σχέσεις, και να λαμβάνεται υπόψη στον διάλογο που πραγματοποιούμε με τους εταίρους μας κατά τον προγραμματισμό της χρηματοδότησης που προσφέρει η ΕΕ στο πλαίσιο συμφωνιών εταιρικής σχέσης. Ιδιαίτερα οι προτεραιότητες που αφορούν τον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πολιτικούς διαλόγους με τις τρίτες χώρες και τους περιφερειακούς οργανισμούς, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο και σημαντικό για την καταπολέμηση πολλαπλών απειλών, όπως η εμπορία ανθρώπων, η διακίνηση ναρκωτικών και η τρομοκρατία. Εξάλλου, η ΕΕ θα δώσει ιδιαίτερη σημασία σε τρίτες χώρες και περιοχές οι οποίες ενδέχεται να χρειαστούν την υποστήριξη και την τεχνογνωσία της ΕΕ και των κρατών μελών για την εξασφάλιση όχι μόνο της εξωτερικής αλλά και της εσωτερικής τους ασφάλειας. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης θα επιτρέψει την ενσωμάτωση περισσότερων δράσεων και τεχνογνωσίας αξιοποιώντας τις ικανότητες και τις γνώσεις που διαθέτουν τα κράτη μέλη, η Γραμματεία του Συμβουλίου και η Επιτροπή. Οι αντιπροσωπείες της ΕΕ, ιδίως στις χώρες προτεραιότητας, πρέπει να περιλαμβάνουν εμπειρογνώμονες στον τομέα της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων αξιωματικών συνδέσμων της Ευρώπης και δικαστικών συνδέσμων⁷. Οι ακριβείς αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των εμπειρογνομένων αυτών θα προσδιορισθούν από την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης.

2. ΠΕΝΤΕ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η παρούσα ανακοίνωση προσδιορίζει τις πλέον επείγουσες προκλήσεις για την ασφάλεια της ΕΕ κατά τα επόμενα έτη. Προτείνει πέντε στρατηγικούς στόχους και συγκεκριμένες δράσεις για τα έτη 2011-2014 οι οποίες, σε συνδυασμό με τις προσπάθειες και τις πρωτοβουλίες που έχουν ήδη αναληφθεί, θα βοηθήσουν την ΕΕ να γίνει περισσότερο ασφαλής.

Το **σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα** έχει πολλές εκφάνσεις, όπως η διακίνηση ανθρώπων, ναρκωτικών και πυροβόλων όπλων, η νομιμοποίηση παρανόμων εσόδων και η παράνομη απόρριψη αποβλήτων εντός και εκτός της Ευρώπης. Ακόμα και φαινομενικά ήσσονος σημασίας εγκληματικές ενέργειες, όπως διαρρήξεις και κλοπές αυτοκινήτων, η πώληση πλαστών και επικίνδυνων προϊόντων και η δράση περιπλανώμενων συμμοριών, αποτελούν συχνά τοπικά μεν φαινόμενα, για τα οποία ευθύνονται όμως διεθνείς εγκληματικές σπείρες. Για τις εγκληματικές αυτές ενέργειες απαιτείται συντονισμένη δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το ίδιο συμβαίνει με την **τρομοκρατία**: οι κοινωνίες μας παραμένουν ευάλωτες σε επιθέσεις όπως αυτές που πραγματοποιήθηκαν στα δίκτυα δημόσιων συγκοινωνιών της Μαδρίτης το 2004 και του Λονδίνου το 2005. Για να προλάβουμε την επανάληψη τέτοιων επιθέσεων, είναι ανάγκη να δράσουμε περισσότερο αποφασιστικά και περισσότερο συντονισμένα.

Μια ακόμα αυξανόμενη απειλή συνιστά το **ηλεκτρονικό έγκλημα**. Η Ευρώπη αποτελεί βασικό στόχο του ηλεκτρονικού εγκλήματος λόγω των προηγμένων ηλεκτρονικών της υποδομών, του μεγάλου αριθμού χρηστών, καθώς και του γεγονότος ότι οι οικονομίες και τα συστήματα πληρωμών της βασίζονται στο Διαδίκτυο. Οι πολίτες και οι επιχειρήσεις, οι κυβερνήσεις και οι υποδομές ζωτικής σημασίας πρέπει να προστατεύονται καλύτερα από εγκληματίες που εκμεταλλεύονται τις σύγχρονες τεχνολογίες. Για τη **διαχείριση των συνόρων** απαιτείται επίσης περισσότερο συντονισμένη δράση. Δεδομένων των κοινών εξωτερικών μας συνόρων, το λαθρεμπόριο και οι άλλες παράνομες διασυνοριακές δραστηριότητες πρέπει να αντιμετωπίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο αποτελεσματικός

⁷ Σύμφωνα με την απόφαση 2009/426/ΔΕΥ του Συμβουλίου για την Eurojust, η οποία πρέπει να μεταφερθεί έως τον Ιούνιο του 2011.

έλεγχος των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ είναι επομένως αποφασιστικής σημασίας για τον χώρο ελεύθερης κυκλοφορίας.

Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση της συχνότητας και της κλίμακας των φυσικών και ανθρωπογενών **καταστροφών** στην Ευρώπη και στις χώρες της άμεσης γειτονίας της. Το γεγονός αυτό κατέδειξε την ανάγκη για μια περισσότερο αποφασιστική, συνεκτική και συντονισμένη ευρωπαϊκή ικανότητα αντιμετώπισης κρίσεων, καθώς και για την εφαρμογή των υφιστάμενων πολιτικών και της νομοθεσίας για την πρόληψη καταστροφών.

ΣΤΟΧΟΣ 1: Εξουδετέρωση των διεθνών εγκληματικών δικτύων

Παρά την αύξηση της συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών, τόσο εντός όσο και μεταξύ των κρατών μελών, τα διεθνή εγκληματικά δίκτυα παραμένουν εξαιρετικά ενεργά και δρέπουν τεράστια κέρδη. Σε συνδυασμό με τη διαφθορά και τον εκφοβισμό των τοπικών πληθυσμών και αρχών, τα κέρδη αυτά χρησιμοποιούνται συχνά ως δούρειοι ίπποι για την οικονομία και ως μέσα υπονόμευσης της εμπιστοσύνης των πολιτών.

Για την πρόληψη του εγκλήματος είναι επομένως ανάγκη να εξαρθρωθούν τα εγκληματικά δίκτυα και να εξουδετερωθούν τα οικονομικά κίνητρα στα οποία αποβλέπουν. Προς τον σκοπό αυτόν, πρέπει να ενταθεί η πρακτική συνεργασία των δυνάμεων επιβολής του νόμου. Οι αρμόδιες αρχές σε όλους τους τομείς και σε όλα τα επίπεδα πρέπει να συνεργάζονται για την προστασία της οικονομίας, και τα παράνομα κέρδη πρέπει να εντοπίζονται και να κατάσχονται αποτελεσματικά. Επιπλέον, πρέπει να υπερβούμε τα εμπόδια που εγείρουν οι αποκλίνουσες εθνικές προσεγγίσεις, όποτε αυτό είναι αναγκαίο μέσω, αφενός, της δικαστικής συνεργασίας για την ενίσχυση της αμοιβαίας αναγνώρισης και, αφετέρου, της θέσπισης κοινών νομικών ορισμών των ποινικών αδικημάτων και κοινών ελάχιστων επιπέδων ποινικών κυρώσεων⁸.

Δράση 1: Εντοπισμός και εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων

Η κατανόηση των μεθόδων εργασίας και χρηματοδότησης των μελών των εγκληματικών δικτύων είναι καίριας σημασίας για τον εντοπισμό και την εξουδετέρωσή τους.

Για τον λόγο αυτόν, το 2011 η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με τη συλλογή των **μητρώων ονομάτων των επιβατών** των πτήσεων από και προς το έδαφος της ΕΕ. Τα δεδομένα αυτά θα αναλύονται από τις αρχές των κρατών μελών για την πρόληψη και τη δίωξη τρομοκρατικών ενεργειών και σοβαρών εγκλημάτων.

Η κατανόηση των πηγών χρηματοδότησης και των κινήσεων των εγκληματικών δικτύων εξαρτάται από τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τους ιδιοκτήτες των εταιρειών, καθώς και με τα ταμεία μέσω των οποίων διακινείται αυτή η χρηματοδότηση. Στην πράξη, οι αρχές επιβολής του νόμου, οι δικαστικές αρχές, τα διοικητικά εξεταστικά όργανα όπως η OLAF,

⁸ Οι προτάσεις οδηγιών που υποβλήθηκαν πρόσφατα σχετικά με τη εμπορία ανθρώπων, τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και το ηλεκτρονικό έγκλημα αποτελούν σημαντικό πρώτο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Το άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ απαριθμεί επιπλέον τα ακόλουθα σοβαρά εγκλήματα: τρομοκρατία, παράνομη εμπορία ναρκωτικών, παράνομη εμπορία όπλων, ξέπλυμα χρήματος, διαφθορά, παραχάραξη μέσω πληρωμής, εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής και οργανωμένο έγκλημα.

καθώς και οι επαγγελματίες του ιδιωτικού τομέα, δυσκολεύονται να συγκεντρώσουν αυτές τις πληροφορίες. Ως εκ τούτου, έως το 2013 η ΕΕ, υπό το φως των συζητήσεων με τους διεθνείς της εταίρους στο πλαίσιο της ειδικής ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης (FATF), θα πρέπει να εξετάσει τη δυνατότητα αναθεώρησης της **νομοθεσίας της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης παρανόμων εσόδων**, ώστε να αυξηθεί η διαφάνεια των νομικών προσώπων και των νομικών ρυθμίσεων. Για να μπορούν να ανιχνεύουν τις ροές χρηματοδότησης των εγκληματικών δικτύων, ορισμένα κράτη μέλη έχουν συστήσει κεντρικό μητρώο τραπεζικών λογαριασμών. Για να μεγιστοποιήσει τη χρησιμότητα αυτών των μητρώων, η Επιτροπή θα εκδώσει το 2012 κατευθυντήριες γραμμές. Για την αποτελεσματική διερεύνηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών των εγκληματικών δικτύων, οι αρχές επιβολής του νόμου και οι δικαστικές αρχές πρέπει να εξοπλιστούν και να καταρτιστούν ώστε να είναι σε θέση να συλλέγουν, να αναλύουν και, όταν χρειάζεται, να ανταλλάσσουν πληροφορίες αξιοποιώντας πλήρως τα εθνικά κέντρα αριστείας και τα προγράμματα κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (CEPOL). Η Επιτροπή θα προτείνει μια στρατηγική στον τομέα αυτόν το 2012.

Επιπλέον, ο διεθνής χαρακτήρας των εγκληματικών δικτύων καθιστά αναγκαία τη διενέργεια περισσότερων **κοινών επιχειρήσεων** με τη συμμετοχή των αστυνομικών, τελωνειακών, δικαστικών αρχών και των αρχών φύλαξης των συνόρων σε διάφορα κράτη μέλη σε συνεργασία με την Ευρωπόλ, την Eurojust και την OLAF. Οι επιχειρήσεις αυτές, συμπεριλαμβανομένων **κοινών ομάδων έρευνας**⁹, θα πρέπει να διοργανώνονται - εν ανάγκη με ελάχιστο χρόνο προετοιμασίας - έχοντας την πλήρη υποστήριξη της Επιτροπής στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων, των στρατηγικών στόχων και των σχεδίων που καθορίζει το Συμβούλιο βάσει των αναλύσεων των σχετικών απειλών¹⁰.

Επιπλέον, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να συνεχίσουν να μεριμνούν για την αποτελεσματική εφαρμογή του **ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης** και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με αυτό, μη παραλείποντας να αναφέρουν και τις συνέπειές του για τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Δράση 2: Προστασία της οικονομίας από τη διείσδυση της εγκληματικότητας

Τα εγκληματικά δίκτυα βασίζονται στη διαφθορά για να επενδύουν τα κέρδη τους στη νόμιμη οικονομία, υπονομεύοντας έτσι την εμπιστοσύνη των πολιτών στους δημόσιους θεσμούς και στο οικονομικό σύστημα. Η αποφασιστικότητα και η πολιτική βούληση είναι αποφασιστικής σημασίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Για τον λόγο αυτόν, είναι αναγκαία η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Το 2011, η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση σχετικά με την παρακολούθηση και την υποστήριξη των **προσπαθειών που καταβάλλουν τα κράτη μέλη για την πάταξη της διαφθοράς**.

Πρέπει να χαραχθούν πολιτικές που εξασφαλίζουν την ενεργό συμμετοχή των δημοσίων και ρυθμιστικών φορέων οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τη χορήγηση αδειών, εξουσιοδοτήσεων και επιδοτήσεων, καθώς και για την ανάθεση των συμβάσεων προμηθειών (η «**διοικητική προσέγγιση**») με σκοπό την προστασία της οικονομίας από τη διείσδυση των εγκληματικών

⁹ Άρθρο 88 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ και απόφαση 2008/615/ΔΕΥ του Συμβουλίου σχετικά με την αναβάθμιση της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διασυνοριακού εγκλήματος.

¹⁰ Συμπεράσματα του Συμβουλίου 1538/10 σχετικά με τη δημιουργία και την εφαρμογή κύκλου πολιτικής της ΕΕ για το οργανωμένο και το σοβαρό διεθνές έγκλημα.

δικτύων. Η Επιτροπή θα παράσχει πρακτική υποστήριξη στα κράτη μέλη δημιουργώντας το 2011 ένα δίκτυο εθνικών σημείων επαφής για την ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών και δρομολογώντας πιλοτικά σχέδια για πρακτικά ζητήματα.

Τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης αποφέρουν τεράστια κέρδη στις σπείρες του οργανωμένου εγκλήματος, προκαλούν στρεβλώσεις στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, υπονομεύουν την ευρωπαϊκή βιομηχανία και θέτουν σε κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια των ευρωπαίων πολιτών. Για τον λόγο αυτόν, η Επιτροπή, στο πλαίσιο το προγράμματος δράσης για την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας που καταρτίζει, θα αναλάβει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες για να προωθήσει την αποτελεσματικότερη **επιβολή των δικαιωμάτων πνευματικής περιουσίας**. Εν τω μεταξύ, για την καταπολέμηση της πώλησης προϊόντων παραποίησης/απομίμησης στο Διαδίκτυο, οι τελωνειακές υπηρεσίες των κρατών μελών και η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδουν νομικές πράξεις, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, να ορίζουν σημεία επαφής στα εθνικά τελωνεία και να αλληλοενημερώνονται σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές.

Δράση 3: Δήμευση προϊόντων εγκλήματος

Για την εξάλειψη των οικονομικών κινήτρων στα οποία αποβλέπουν τα εγκληματικά δίκτυα, τα κράτη μέλη πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την κατάσχεση, τη δέσμευση, την διαχείριση και τη δήμευση των προϊόντων εγκλήματος, και να μεριμνούν ώστε αυτά να μην επιστρέφουν στα χέρια των εγκληματιών.

Προς τον σκοπό αυτόν, το 2011 η Επιτροπή θα υποβάλει **νομοθετική πρόταση** για την ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ¹¹ σχετικά με τη **δήμευση**, ιδίως προκειμένου να εφαρμόζονται συχνότερα η δήμευση εις χείρας τρίτου¹² και η εκτεταμένη δήμευση¹³, και να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των μη βασιζόμενων σε καταδίκες¹⁴ αποφάσεων δήμευσης μεταξύ των κρατών μελών.

Έως το 2014, τα κράτη μέλη πρέπει¹⁵ να **δημιουργήσουν υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων**, και να τους παράσχουν τους αναγκαίους πόρους, εξουσίες και κατάρτιση, καθώς και τη δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών. Έως το 2013, η Επιτροπή θα καταρτίσει κοινούς δείκτες, βάσει των οποίων τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιολογούν τις επιδόσεις αυτών των υπηρεσιών. Επιπλέον, τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να πραγματοποιήσουν έως το 2014 τις αναγκαίες θεσμικές ρυθμίσεις, π.χ. δημιουργώντας υπηρεσίες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, ώστε να εξασφαλίσουν ότι τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία δεν θα απολλύουν την αξία τους προτού δημευθούν. Παράλληλα, το 2013 η Επιτροπή θα εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για

¹¹ Απόφαση πλαίσιο 2001/500/ΔΕΥ για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και για τη δήμευση.

¹² Η δήμευση εις χείρας τρίτου περιλαμβάνει τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων τα οποία μεταβιβάστηκαν σε τρίτα μέρη από πρόσωπο που τελεί υπό έρευνα ή έχει καταδικαστεί.

¹³ Ο όρος «εκτεταμένη δήμευση» αναφέρεται στη δυνατότητα δήμευσης περιουσιακών στοιχείων τα οποία υπερβαίνουν τα άμεσα έσοδα από εγκληματική ενέργεια, χωρίς να υπάρχει η ανάγκη να αποδειχθεί η σύνδεση μεταξύ των εικαζόμενων παράνομων περιουσιακών στοιχείων και μιας συγκεκριμένης εγκληματικής συμπεριφοράς.

¹⁴ Οι μη βασιζόμενες σε καταδίκη διαδικασίες επιτρέπουν τη δέσμευση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων ανεξάρτητα από την ύπαρξη προηγούμενης καταδίκης του ιδιοκτήτη τους από ποινικό δικαστήριο.

¹⁵ Η απόφαση 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου επιβάλλει σε κάθε κράτος μέλος την υποχρέωση να δημιουργήσει στο έδαφός του τουλάχιστον μία υπηρεσία ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων.

την πρόληψη της εκ νέου απόκτησης διμευθέντων περιουσιακών στοιχείων από εγκληματικές ομάδες.

ΣΤΟΧΟΣ 2: Πρόληψη της τρομοκρατίας και αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης τρομοκρατών

Η απειλή της τρομοκρατίας παραμένει σημαντική και εξελίσσεται διαρκώς¹⁶. Οι τρομοκρατικές οργανώσεις προσαρμόζονται και υιοθετούν νέες μεθόδους, όπως έδειξαν οι επιθέσεις που διαπράχθηκαν το 2008 στη Βομβάη, η απόπειρα επίθεσης σε πτήση Άμστερνταμ-Ντιτρόιτ τα Χριστούγεννα του 2009 και τα σχέδια επιθέσεων εναντίον αρκετών κρατών μελών που αποκαλύφθηκαν πρόσφατα. Οι απειλές προέρχονται πλέον από οργανωμένους τρομοκράτες και από τους επονομαζόμενους «μοναχικούς λύκους» (lone wolves), οι οποίοι ενδέχεται να έχουν αναπτύξει τα ριζοσπαστικά πιστεύω τους υπό την επίδραση της προπαγάνδας εξτρεμιστών και βρίσκουν υλικό κατάρτισης στο Διαδίκτυο. Οι προσπάθειές μας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας πρέπει να εξελίσσονται ώστε να προπορευόμαστε από τους τρομοκράτες μέσω μιας συνεκτικής ευρωπαϊκής προσέγγισης η οποία θα συμπεριλαμβάνει προληπτική δράση¹⁷. Επιπλέον, η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να προσδιορίζει τις υποδομές ζωτικής σημασίας και να καταστρώνει και να εφαρμόζει σχέδια για την προστασία αυτών των υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών μεταφορών και της παραγωγής και μεταφοράς ενέργειας, οι οποίες είναι αποφασιστικής σημασίας για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας και της οικονομίας¹⁸.

Τα κράτη μέλη έχουν να διαδραματίσουν πρωτεύοντα ρόλο για την επίτευξη του στόχου αυτού μέσω συντονισμένων και αποτελεσματικών προσπαθειών και με τη βοήθεια του Συντονιστή Αντιτρομοκρατικής Δράσης της ΕΕ.

Δράση 1: Παροχή σε κοινότητες των μέσων για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης τρομοκρατών

Η αποτελεσματικότερη δράση για την ανάσχεση της ριζοσπαστικοποίησης που μπορεί να οδηγήσει σε τρομοκρατικές ενέργειες είναι αυτή που αναλαμβάνεται όσο το δυνατόν εγγύτερα στα πλέον επιρρεπή άτομα που ζουν στις κοινότητες οι οποίες αντιμετωπίζουν το οξύτερο πρόβλημα. Προς τον σκοπό αυτόν απαιτείται, αφενός, στενός συντονισμός με τις τοπικές αρχές και την κοινωνία των πολιτών και, αφετέρου, η παροχή δυνατοτήτων σε ομάδες που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στις ευπαθείς κοινότητες. Το κύριο βάρος της δράσης κατά της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης τρομοκρατών βρίσκεται - και πρέπει να παραμείνει - σε τοπικό επίπεδο.

Αρκετά κράτη μέλη αναπτύσσουν άξονες εργασίας σε αυτόν τον τομέα, ενώ ορισμένες πόλεις στην ΕΕ έχουν αναπτύξει τοπικές προσεγγίσεις και πολιτικές πρόληψης βασισμένες στις

¹⁶ Για τα πλέον πρόσφατα στοιχεία, βλ. την έκθεση 2010 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Τρομοκρατική δραστηριότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση: κατάσταση και τάσεις» (TESAT).

¹⁷ Η Αντιτρομοκρατική Στρατηγική της ΕΕ (έγγραφο 14469/4/05 του Νοεμβρίου 2005) ορίζει μια προσέγγιση που βασίζεται στους τέσσερις άξονες της πρόληψης, της προστασίας, της καταδίωξης και της αντίδρασης. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. «Αντιτρομοκρατική Στρατηγική της ΕΕ»: βασικά επιτεύγματα και μελλοντικές προκλήσεις» COM(2010) 386.

¹⁸ Οδηγία για τις ευρωπαϊκές υποδομές ζωτικής σημασίας (2008/114/ΕΚ), μέρος του ευρύτερου ευρωπαϊκού προγράμματος προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας.

κοινότητες. Οι πρωτοβουλίες αυτές στέφθηκαν συχνά με επιτυχία, και η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρέχει βοήθεια για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής τέτοιων εμπειριών¹⁹.

Πρώτον, έως το 2011, και σε εταιρική σχέση με την Επιτροπή των Περιφερειών, η Επιτροπή θα προωθήσει τη δημιουργία ενός **δικτύου της ΕΕ για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ριζοσπαστικοποίηση**, το οποίο θα υποστηρίζεται από φόρουμ στο Διαδίκτυο και από διασκέψεις που θα καλύπτουν το σύνολο της ΕΕ, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και καλών πρακτικών για την προώθηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την ριζοσπαστικοποίηση και των τεχνικών επικοινωνίας ώστε να υπάρξει αντίλογος στα επιχειρήματα των τρομοκρατών. Το δίκτυο αυτό θα απαρτίζεται από υπευθύνους χάραξης πολιτικής, υπαλλήλους των υπηρεσιών επιβολής του νόμου και ασφαλείας, εισαγγελείς, τοπικές αρχές, πανεπιστημιακούς φορείς, εμπειρογνώμονες του τομέα και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων ομάδων θυμάτων της τρομοκρατίας. Τα κράτη μέλη πρέπει να αξιοποιήσουν τις ιδέες που θα παράγονται μέσω αυτού του δικτύου για τη δημιουργία υλικών και εικονικών βημάτων ανοικτού διαλόγου τα οποία ενθαρρύνουν τα αξιόπιστα πρότυπα προς μίμηση και τους διαμορφωτές της κοινής γνώμης να εκφράζουν θετικές απόψεις προσφέροντας εναλλακτικές δυνατότητες στην προπαγάνδα των τρομοκρατών. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει επίσης το έργο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών οι οποίες αποκαλύπτουν το ποιόν, επεξηγούν τον πραγματικό ρόλο και προβάλλουν αντεπιχειρήματα σε απάντηση της βίαιης εξτρεμιστικής προπαγάνδας στο Διαδίκτυο.

Δεύτερον, το 2012 η Επιτροπή θα διοργανώσει **υπουργική διάσκεψη** για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης τρομοκρατών. Στο πλαίσιο της διάσκεψης αυτής, τα κράτη μέλη θα έχουν την ευκαιρία να παρουσιάσουν παραδείγματα επιτυχών δράσεων για την αντιμετώπιση της εξτρεμιστικής ιδεολογίας.

Τρίτον, υπό το φως αυτών των πρωτοβουλιών και συζητήσεων, η Επιτροπή θα εκπονήσει **εγχειρίδιο δράσεων και εμπειριών** με σκοπό να συνδράμει τις προσπάθειες των κρατών μελών, από την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης στις πηγές της έως την εξάρθρωση των δικτύων στρατολόγησης, και να δείξει πώς είναι δυνατόν να επιτευχθεί ο απαγκλωβισμός και η κοινωνική επανένταξη.

Δράση 2: Αποκλεισμός των τρομοκρατών από πηγές χρηματοδότησης και υλικά και παρακολούθηση των οικονομικών τους συναλλαγών

Το 2011, η Επιτροπή θα εξετάσει τη σκοπιμότητα της κατάρτισης, σύμφωνα με το άρθρο 75 της Συνθήκης, πλαισίου διοικητικών μέτρων σχετικά με τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και των συναφών δραστηριοτήτων. Τα προγράμματα δράσης της ΕΕ για την πρόληψη της πρόσβασης σε εκρηκτικές ύλες (2008) και σε πυρηνικές, ακτινολογικές, βιολογικές και χημικές (ΠΑΒΧ) ουσίες (2009) πρέπει να εφαρμοστούν ως προτεραιότητα, τόσο με νομοθετικά όσο και με μη

¹⁹ Στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης τρομοκρατών (CS/2008/15175), η Επιτροπή υποστήριξε την έρευνα και τη δημιουργία του ευρωπαϊκού δικτύου εμπειρογνομώνων σε θέματα ριζοσπαστικοποίησης (ENER) για τη μελέτη του φαινομένου της ριζοσπαστικοποίησης και τη στρατολόγηση τρομοκρατών, καθώς και πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν υπό την καθοδήγηση κρατών μελών, π.χ. σχετικά με την αστυνόμευση κοινοτήτων, την επικοινωνία και την ριζοσπαστικοποίηση σε σωφρονιστικά ιδρύματα. Η Επιτροπή διέθεσε σχεδόν 5 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση σχεδίων υποστήριξης των θυμάτων και προσφέρει υποστήριξη στο δίκτυο ενώσεων θυμάτων της τρομοκρατίας.

νομοθετικά μέτρα. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η έκδοση κανονισμού, τον οποίο πρότεινε Επιτροπή το 2010, που περιορίζει τη γενική πρόσβαση σε πρόδρομες χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή εκρηκτικών. Περιλαμβάνεται επίσης η δημιουργία ευρωπαϊκού δικτύου μονάδων επιβολής του νόμου ειδικευμένων στις ΠΑΒΧ, ώστε να εξασφαλισθεί ότι θα λαμβάνονται υπόψη οι κίνδυνοι ΠΑΒΧ στα εθνικά σχέδια των κρατών μελών. Ένα άλλο μέτρο αφορά τη δημιουργία στην Ευρωπόλ ενός συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης των αρχών επιβολής του νόμου σχετικά με περιστατικά που αφορούν ΠΑΒΧ υλικά. Οι δράσεις αυτές απαιτούν στενό συντονισμό με τα κράτη μέλη και, όποτε χρειάζεται, πρέπει να περιλαμβάνουν εταιρικές σχέσεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα. Για να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος να αποκτήσουν πρόσβαση τρομοκρατικές οργανώσεις και κρατικοί φορείς σε υλικά που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή εκρηκτικών και (βιολογικών, χημικών ή πυρηνικών) όπλων μαζικής καταστροφής, η ΕΕ πρέπει να ενισχύσει το καθεστώς ελέγχου εξαγωγών διπλής χρήσης και την επιβολή του στα σύνορα της ΕΕ αλλά και διεθνώς.

Μετά την υπογραφή του Προγράμματος Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας με τις Ηνωμένες Πολιτείες, το 2011 η Επιτροπή **θα χαράξει πολιτική για τη συλλογή και ανάλυση από την ΕΕ δεδομένων τα οποία αφορούν μηνύματα χρηματοοικονομικού περιεχομένου που φυλάσσονται στο έδαφος της ΕΕ.**

Δράση 3: Προστασία των μεταφορών

Η Επιτροπή θα αναπτύξει περαιτέρω το καθεστώς της ΕΕ για την ασφάλεια των αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών, βάσει διαρκούς αξιολόγησης των απειλών και κινδύνων. Θα λάβει υπόψη την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στις τεχνικές και τις τεχνολογίες έρευνας στον τομέα της ασφάλειας, χρησιμοποιώντας προγράμματα της ΕΕ, όπως το Galileo και η πρωτοβουλία GMES²⁰ για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης. Θα προσπαθήσει να εξασφαλίσει την αποδοχή των πρωτοβουλιών αυτών από την κοινή γνώμη επιδιώκοντας να εξισορροπήσει ακόμα καλύτερα το υψηλότερο δυνατό επίπεδο ασφάλειας με την άνεση κατά τις μετακινήσεις, τον έλεγχο του κόστους και την προστασία της ιδιωτικής ζωής και της υγείας. Επίσης, θα δώσει έμφαση στη διαρκή ενίσχυση των επιθεωρήσεων και του καθεστώτος επιβολής του νόμου, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης των εργασιών φορτοεκφόρτωσης. Η διεθνής συνεργασία είναι αποφασιστικής σημασίας και μπορεί να συμβάλλει στην προώθηση βελτιωμένων προδιαγραφών ασφαλείας παγκοσμίως, εξασφαλίζοντας παράλληλα την αποτελεσματική χρήση των πόρων και περιορίζοντας την περιττή επανάληψη των ελέγχων ασφαλείας.

Υπάρχουν περιθώρια - και λόγοι - για μια περισσότερο ενεργό ευρωπαϊκή προσέγγιση στον ευρύ και περίπλοκο τομέα της **ασφάλειας στις χερσαίες μεταφορές**, ιδίως δε όσον αφορά την ασφάλεια στις μεταφορές επιβατών²¹. Η Επιτροπή προτίθεται να επεκτείνει τις εργασίες που πραγματοποιούνται επί του παρόντος σχετικά με την ασφάλεια στις αστικές μεταφορές ώστε να καλύπτονται επίσης: α) οι τοπικές και περιφερειακές σιδηροδρομικές μεταφορές, και β) το σιδηροδρομικό σύστημα υψηλής ταχύτητας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποδομών. Μέχρι σήμερα, οι δραστηριότητες σε επίπεδο ΕΕ περιορίζονταν στην ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, ως αποτέλεσμα, αφενός, της μέριμνας για την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας και, αφετέρου, της απουσίας ενός διεθνούς

²⁰ Παγκόσμια Παρακολούθηση του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας (Global Monitoring for Environment and Security - GMES).

²¹ Ευρωπαϊκός Συμβούλιο Μαρτίου 2004, διακήρυξη για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

οργανισμού ανάλογου με τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (IMO) ή τη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) ο οποίος θα απαιτούσε μια συντονισμένη προσέγγιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, ως πρώτο βήμα για την ανάληψη περαιτέρω δράσης, θα ήταν χρήσιμο να εξετασθεί η σύσταση μόνιμης επιτροπής για την ασφάλεια των χερσαίων μεταφορών υπό την προεδρία της Επιτροπής και με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων στους τομείς των μεταφορών και της επιβολής του νόμου, καθώς και ενός φόρουμ για την ανταλλαγή απόψεων με το ευρύ κοινό και με ιδιωτικούς φορείς, λαμβάνοντας υπόψη την πείρα που έχει αποκτηθεί όσον αφορά την ασφάλεια στις αεροπορικές και τις θαλάσσιες μεταφορές. Οι εργασίες που πραγματοποιούνται για τη βελτίωση και την ενίσχυση των διαδικασιών παρακολούθησης των αερομεταφερόμενων φορτίων υπό διαμετακόμιση από τρίτες χώρες επιταχύνθηκαν υπό το φως των πρόσφατων γεγονότων.

Στα ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια των μεταφορών θα αναφερθεί λεπτομερώς ανακοίνωση που πρόκειται να εκδοθεί το 2011 σχετικά με την πολιτική για την ασφάλεια στον τομέα των μεταφορών.

ΣΤΟΧΟΣ 3: Αύξηση των επιπέδων ασφάλειας των πολιτών και των επιχειρήσεων στον κυβερνοχώρο

Η ασφάλεια των δικτύων πληροφορικής αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας της πληροφορίας. Το γεγονός αυτό αναγνωρίζεται στο ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη²², το οποίο εκδόθηκε πρόσφατα και καλύπτει ζητήματα σχετικά με το ηλεκτρονικό έγκλημα, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, το ασφαλέστερο Διαδίκτυο και την προστασία της ιδιωτικής ζωής, ως κύριες προϋποθέσεις για την δημιουργία εμπιστοσύνης και ασφάλειας μεταξύ των χρηστών του Διαδικτύου. Η ραγδαία ανάπτυξη και εφαρμογή νέων τεχνολογιών πληροφόρησης είχε επίσης ως αποτέλεσμα την εμφάνιση νέων μορφών εγκληματικών δραστηριοτήτων. Το έγκλημα στον κυβερνοχώρο αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο που βλάπτει σημαντικά την εσωτερική αγορά της ΕΕ. Μολονότι η δομή του Διαδικτύου καθεαυτή δεν γνωρίζει σύνορα, η δικαιοδοσία για τη δίωξη του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο εξακολουθεί να σταματά στα εθνικά σύνορα. Τα κράτη μέλη πρέπει να συντονίσουν τις προσπάθειές τους σε επίπεδο ΕΕ. Παρόλο που το τμήμα δίωξης εγκλήματος υψηλής τεχνολογίας της Ευρωπαϊκής διαδραματίζει ήδη σημαντικό συντονιστικό ρόλο για την επιβολή του νόμου, χρειάζεται να αναληφθεί περαιτέρω δράση.

Δράση 1: Δημιουργία ικανοτήτων των αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών

Έως το 2013, η ΕΕ θα δημιουργήσει, εντός των υφισταμένων δομών, ένα **κέντρο για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο**, μέσω του οποίου τα κράτη μέλη και τα όργανα της ΕΕ θα είναι σε θέση να δημιουργούν επιχειρησιακές και αναλυτικές ικανότητες για τη διενέργεια ερευνών και για τη συνεργασία με τους διεθνείς εταίρους²³. Το κέντρο θα βελτιώσει την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των υφιστάμενων προληπτικών και ερευνητικών μέτρων, θα υποστηρίξει την ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης και ευαισθητοποίησης για τις αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές, θα καθιερώσει συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA) και διεπαφή με ένα δίκτυο εθνικών/κυβερνητικών ομάδων αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών στην πληροφορική (CERT). Το κέντρο καταπολέμησης ηλεκτρονικού εγκλήματος θα καταστεί το σημείο στο

²² COM(2010) 245.

²³ Η Επιτροπή θα ολοκληρώσει τη μελέτη σκοπιμότητας για το κέντρο αυτό το 2011.

οποίο θα εστιάζονται οι ευρωπαϊκές προσπάθειες για την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο.

Σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν τη θέσπιση περισσότερων κοινών προτύπων μεταξύ αστυνομικών, δικαστικών, εισαγγελικών και ιατροδικαστικών αρχών για την εξιχνίαση και τη δίωξη των εγκλημάτων στον κυβερνοχώρο. Σε συνεργασία με την Eurojust, την CEPOL και την Ευρωπόλ, τα κράτη μέλη καλούνται να αναπτύξουν έως το 2013 τις εθνικές τους δομές για την ευαισθητοποίηση και την κατάρτιση σχετικά με το ηλεκτρονικό έγκλημα, και να δημιουργήσουν κέντρα αριστείας σε εθνικό επίπεδο ή σε εταιρική σχέση με άλλα κράτη μέλη. Τα κέντρα αυτά πρέπει να συνεργάζονται στενά με πανεπιστημιακούς φορείς και με τη βιομηχανία.

Δράση 2: Συνεργασία με τη βιομηχανία για την παροχή δυνατοτήτων και για την προστασία των πολιτών

Όλα τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα ώστε οι πολίτες να μπορούν εύκολα **να καταγγέλλουν τα εγκλήματα στον κυβερνοχώρο**. Οι πληροφορίες αυτές, αφού αξιολογηθούν, θα πρέπει να εισάγονται στην εθνική και, εάν κρίνεται σκόπιμο, στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα έκκαιρης προειδοποίησης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο. Με βάση το πολύτιμο έργο που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο το προγράμματος «Ασφαλέστερο Διαδίκτυο», τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να λάβουν μέτρα για να διευκολύνουν την παροχή οδηγιών στους πολίτες σχετικά με τις απειλές στον κυβερνοχώρο και με τα μέτρα προφύλαξης που πρέπει να λαμβάνουν. Οι οδηγίες αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν τους τρόπους με τους οποίους οι πολίτες μπορούν να προστατεύουν την ιδιωτική τους ζωή στο Διαδίκτυο, να εντοπίζουν και να καταγγέλλουν την άγρα παιδιών μέσω του Διαδικτύου, να εξοπλίζουν τους υπολογιστές τους με βασικό αντι-ιικό λογισμικό και με τείχη προστασίας (firewalls), να διαχειρίζονται τους προσωπικούς κωδικούς τους και να αναγνωρίζουν το ηλεκτρονικό ‘ψάρεμα’ (phishing), τη δόλια εκτροπή σε ψευδεπίγραφους ιστοτόπους (pharming) ή άλλες επιθέσεις. Το 2013, η Επιτροπή θα συστήσει μια κεντρική ομάδα για την ανταλλαγή σε πραγματικό χρόνο πόρων και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και της βιομηχανίας.

Η συνεργασία μεταξύ των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα πρέπει επίσης να ενισχυθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω της ευρωπαϊκής σύμπραξης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για την ανθεκτικότητα (EP3R). Θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω καινοτόμα μέτρα και μέσα για τη βελτίωση, αφενός, της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας των κρίσιμων υποδομών, και, αφετέρου, της ανθεκτικότητας της υποδομής δικτύων και πληροφοριών. Η EP3R θα πρέπει επίσης να συνεργαστεί με τους διεθνείς εταίρους για την ενίσχυση της διαχείρισης των κινδύνων στα δίκτυα πληροφορικής σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η χρήση παράνομου διαδικτυακού περιεχομένου – συμπεριλαμβανομένης της προτροπής σε τρομοκρατική δράση – πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσω κατευθυντήριων γραμμών για τη συνεργασία, βάσει επιτρεπόμενων διαδικασιών εντοπισμού και άμεσης αφαίρεσης αυτού του περιεχομένου. Η Επιτροπή προτίθεται να καταρτίσει αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές έως το 2011 σε συνεργασία με τους παρόχους διαδικτυακών υπηρεσιών, τις αρχές επιβολής του νόμου και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Για την ενθάρρυνση των επαφών και της ανταλλαγής απόψεων μεταξύ αυτών των φορέων, η Επιτροπή θα προωθήσει τη χρήση μιας διαδικτυακής πλατφόρμας με την ονομασία «Πρωτοβουλία επαφής κατά του ηλεκτρονικού εγκλήματος για τη βιομηχανία και τις αρχές επιβολής του νόμου».

Δράση 3: Βελτίωση της δυνατότητας αντιμετώπισης επιθέσεων στον κυβερνοχώρο

Πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα για τη βελτίωση της πρόληψης, του εντοπισμού και της ταχείας αντίδρασης σε περίπτωση επιθέσεων ή πρόκλησης διαταραχών στον κυβερνοχώρο. Πρώτον, έως το 2012 όλα τα κράτη μέλη, καθώς και τα ίδια τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, πρέπει να διαθέτουν μια ομάδα αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών στην πληροφορική (CERT) η οποία να λειτουργεί καλά. Είναι σημαντικό να συνεργάζονται όλες οι CERT - μόλις δημιουργηθούν - με τις αρχές επιβολής του νόμου για την πρόληψη και την αντιμετώπιση. Δεύτερον, έως το 2012 τα κράτη μέλη πρέπει να διαδικτυώσουν τις εθνικές / δημόσιες CERT τους με σκοπό να αυξηθεί η ετοιμότητα της Ευρώπης. Η δραστηριότητα αυτή θα είναι επίσης αποφασιστικής σημασίας προκειμένου να αναπτυχθεί, με την υποστήριξη της Επιτροπής και του ENISA, έως το 2012 το ευρωπαϊκό σύστημα συναγερμού και ανταλλαγής πληροφοριών (EISAS), και να δημιουργηθεί δίκτυο σημείων επαφής μεταξύ των αρμόδιων φορέων και των κρατών μελών. Τρίτον, τα κράτη μέλη μαζί με τον ENISA πρέπει να καταρτίσουν εθνικά σχέδια έκτακτης ανάγκης και να πραγματοποιούν τακτικά ασκήσεις σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών και για την αποκατάσταση μετά από καταστροφές. Εν γένει, ο ENISA θα παρέχει υποστήριξη στις δράσεις αυτές με σκοπό την αύξηση του επιπέδου των CERT στην Ευρώπη.

ΣΤΟΧΟΣ 4: Ενίσχυση της ασφάλειας μέσω της διαχείρισης των συνόρων

Με την έναρξη ισχύος της συνθήκης της Λισαβόνας, η ΕΕ έχει περισσότερες δυνατότητες να εκμεταλλεύεται συνέργιες μεταξύ των πολιτικών διαχείρισης συνόρων οι οποίες αφορούν πρόσωπα και αγαθά, σε πνεύμα αλληλεγγύης και δίκαιου επιμερισμού των ευθυνών²⁴. Όσον αφορά την κυκλοφορία προσώπων, η ΕΕ μπορεί να αντιμετωπίσει τη διαχείριση της μετανάστευσης και την καταπολέμηση του εγκλήματος ως διττό στόχο στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων. Η στρατηγική αυτή βασίζεται σε τρεις άξονες:

- Αυξημένη χρήση των νέων τεχνολογιών για τη διενέργεια ελέγχων στα σύνορα (και συγκεκριμένα, της δεύτερης γενιάς του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS II), του συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS), του συστήματος εισόδου/εξόδου και του προγράμματος καταχωρημένων ταξιδιωτών).
- Αυξημένη χρήση των νέων τεχνολογιών για την επιτήρηση των συνόρων (και συγκεκριμένα μέσω του ευρωπαϊκού συστήματος επιτήρησης των συνόρων, EUROSUR) με την υποστήριξη των υπηρεσιών ασφαλείας GMES και τη σταδιακή δημιουργία ενός κοινού περιβάλλοντος ανταλλαγής πληροφοριών για τον θαλάσσιο τομέα της ΕΕ²⁵ και
- Αυξημένος συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών μέσω του Frontex.

Όσον αφορά την κυκλοφορία αγαθών, η τροποποίηση του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα που πραγματοποιήθηκε το 2005 σχετικά με την ασφάλεια²⁶ έθεσε τη βάση για σύνορα

²⁴ Άρθρο 80 της ΣΛΕΕ.

²⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Προς την ενοποίηση της θαλάσσιας επιτήρησης: Ένα κοινό περιβάλλον ανταλλαγής πληροφοριών για τον θαλάσσιο τομέα της ΕΕ, COM(2009) 538».

²⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 648/2005 για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα.

περισσότερο ασφαλή και ακόμα πιο ανοικτά στο εμπόριο των αγαθών που δεν γεννούν υποψίες. Όλα τα φορτία που εισέρχονται στην ΕΕ υπόκεινται σε ανάλυση κινδύνου για λόγους ασφάλειας και προστασίας βάσει κοινών κριτηρίων και προτύπων κινδύνου. Με τον τρόπο αυτόν, η χρήση των διαθέσιμων πόρων καθίσταται περισσότερο αποτελεσματική καθώς αυτοί επικεντρώνονται περισσότερο σε ενδεχομένως επικίνδυνα φορτία. Το σύστημα αυτό βασίζεται στην εκ των προτέρων συλλογή πληροφοριών από οικονομικούς φορείς σχετικά με τις συναλλαγές, στη θέσπιση ενός κοινού πλαισίου διαχείρισης κινδύνου, καθώς και σε ένα καθεστώς εξουσιοδοτημένων οικονομικών φορέων το οποίο πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα εμπορεύματα που εισέρχονται ή εξέρχονται από την ΕΕ. Τα μέσα αυτά αλληλοσυμπληρώνονται και συνθέτουν μια συνολική αρχιτεκτονική, η οποία αναπτύσσεται περαιτέρω ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει τις όλο και πιο εξελιγμένες εγκληματικές οργανώσεις, τις οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν μόνο τους τα κράτη μέλη.

Δράση 1: Πλήρης αξιοποίηση του δυναμικού του EUROSUR

Η Επιτροπή θα υποβάλει νομοθετική πρόταση για τη **δημιουργία του EUROSUR** το 2011 ως συμβολή στην εσωτερική ασφάλεια και στην καταπολέμηση του εγκλήματος. Το EUROSUR θα θεσπίσει μηχανισμό ο οποίος θα επιτρέπει στις αρχές των κρατών μελών να ανταλλάσσουν επιχειρησιακές πληροφορίες που αφορούν την επιτήρηση των συνόρων και να συνεργάζονται μεταξύ τους, καθώς και με τον Frontex, σε τακτικό, επιχειρησιακό και στρατηγικό επίπεδο²⁷. Το EUROSUR θα κάνει χρήση νέων τεχνολογιών οι οποίες αναπτύσσονται μέσω σχεδίων και δραστηριοτήτων που δέχονται χρηματοδότηση από την ΕΕ, όπως η δορυφορική απεικόνιση για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση στόχων στα θαλάσσια σύνορα, π.χ. για την παρακολούθηση ταχύπλοων σκαφών που μεταφέρουν ναρκωτικά στην ΕΕ.

Κατά τα τελευταία χρόνια, δρομολογήθηκαν δύο μείζονες πρωτοβουλίες για την επιχειρησιακή συνεργασία στα θαλάσσια σύνορα – η μία αφορά τη διακίνηση και την εμπορία ανθρώπων και τελεί υπό την αιγίδα του Frontex, ενώ η άλλη αφορά το λαθρεμπόριο ναρκωτικών στο πλαίσιο του MAOC-N²⁸ και του CeCLAD-M²⁹. Στο πλαίσιο της ανάπτυξης ολοκληρωμένης και επιχειρησιακής δράσης στα θαλάσσια σύνορα της ΕΕ, η ΕΕ θα θέσει σε εφαρμογή το 2011 πιλοτικό σχέδιο στα νότια ή τα νοτιοανατολικά της σύνορα, με τη συμμετοχή αυτών των δύο κέντρων, της Επιτροπής, του Frontex και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό το πιλοτικό σχέδιο θα διερευνήσει τις συνεργίες που μπορούν να επιτευχθούν όσον αφορά την ανάλυση κινδύνου και τα δεδομένα επιτήρησης σχετικά με διάφορες μορφές απειλών, όπως τα ναρκωτικά και η εμπορία ανθρώπων³⁰.

²⁷ Οι προτάσεις της Επιτροπής για την ανάπτυξη του συστήματος EUROSUR και του κοινού περιβάλλοντος ανταλλαγής πληροφοριών (CISE) για τον θαλάσσιο τομέα της ΕΕ περιλαμβάνονται στα έγγραφα COM (2008) 68 και COM(2009) 538 αντιστοίχως. Πρόσφατα δημοσιεύθηκε χρονοδιάγραμμα που προβλέπει έξι στάδια για τη δημιουργία του CISE (COM (2010) 584).

²⁸ MAOC-N - Κέντρο Θαλασσίων Αναλύσεων και Επιχειρήσεων-Ναρκωτικά.

²⁹ CeCLAD-M - Κέντρο για τον συντονισμό της καταπολέμησης της διακίνησης ναρκωτικών στη Μεσόγειο.

³⁰ Το σχέδιο αυτό συμπληρώνει άλλα ολοκληρωμένα σχέδια θαλάσσιας επιτήρησης, όπως το BlueMassMed και το Marsuno, σκοπός των οποίων είναι η βελτιστοποίηση της αποτελεσματικότητας της θαλάσσιας επιτήρησης στις λεκάνες της Μεσογείου, του Ατλαντικού και των βόρειων ευρωπαϊκών θαλασσών.

Δράση 2: Ενίσχυση της συμβολής του Frontex στα εξωτερικά σύνορα

Κατά την πραγματοποίηση των επιχειρήσεων του, ο Frontex αποκτά κρίσιμες πληροφορίες σχετικά με εγκληματίες που συμμετέχουν στα δίκτυα διακίνησης ανθρώπων. Ωστόσο, επί του παρόντος οι πληροφορίες αυτές δεν μπορούν να αξιοποιούνται περαιτέρω για αναλύσεις κινδύνου ή για τη βελτίωση της στοχοθέτησης μελλοντικών κοινών επιχειρήσεων. Επιπλέον, τα σχετικά δεδομένα που αφορούν υπόπτους εγκληματικών πράξεων δεν διαβιβάζονται στις αρμόδιες εθνικές αρχές ή την Ευρωπόλ για περαιτέρω διερεύνηση. Ομοίως, η Ευρωπόλ δεν μπορεί να ανταλλάσσει πληροφορίες από τα αρχεία δεδομένων εργασίας προς ανάλυση που διαθέτει. Βάσει των εμπειριών που αποκτήθηκαν, και στο πλαίσιο της γενικότερης προσέγγισης της ΕΕ στη διαχείριση πληροφοριών³¹, η Επιτροπή θεωρεί ότι η παροχή στον Frontex της δυνατότητας επεξεργασίας και χρήσης αυτών των πληροφοριών, με περιορισμένο εύρος και βάσει σαφώς καθορισμένων κανόνων για τη διαχείριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, θα συμβάλει σημαντικά στην εξάρθρωση εγκληματικών οργανώσεων. Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή δεν θα πρέπει να προκαλέσει αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ του Frontex και της Ευρωπόλ.

Από το 2011 και εξής, η Επιτροπή, με τη συμβολή του Frontex και της Ευρωπόλ, θα υποβάλλει στο τέλος κάθε χρόνου έκθεση για συγκεκριμένα διασυνοριακά εγκλήματα, όπως η διακίνηση και η εμπορία ανθρώπων ή το λαθρεμπόριο παράνομων αγαθών. Αυτή η ετήσια έκθεση θα χρησιμοποιείται ως βάση για την εκτίμηση της αναγκαιότητας του Frontex και των κοινών επιχειρήσεων, καθώς και των επιχειρήσεων μεταξύ αστυνομικών, τελωνειακών και άλλων εξειδικευμένων αρχών επιβολής του νόμου οι οποίες έχουν προγραμματιστεί για το 2012 και μετά.

Δράση 3: Κοινή διαχείριση κινδύνων για την κυκλοφορία εμπορευμάτων διαμέσου των εξωτερικών συνόρων

Τα τελευταία χρόνια πραγματοποιήθηκαν σημαντικές νομικές και διαρθρωτικές εξελίξεις για τη βελτίωση της ασφάλειας και της προστασίας στις διεθνείς αλυσίδες εφοδιασμού και στην κυκλοφορία των εμπορευμάτων που διασχίζουν τα σύνορα της ΕΕ. Το κοινό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων (ΚΠΑΚ), το οποίο εφαρμόζεται από τις τελωνειακές αρχές, προβλέπει τη διαρκή διαλογή των ηλεκτρονικών διασαφήσεων που υποβάλλονται πριν από την είσοδο (και την έξοδο) των εμπορευμάτων για τον εντοπισμό και την κατάλληλη αντιμετώπιση ενδεχόμενων απειλών για την ασφάλεια και την προστασία της ΕΕ και των πολιτών της. Το ΚΠΑΚ προβλέπει επίσης την εντατικοποίηση των ελέγχων που στοχεύουν σε προσδιορισμένους τομείς προτεραιοτήτων, όπως η εμπορική πολιτική και οι οικονομικοί κίνδυνοι. Απαιτεί επίσης τη συστηματική ανταλλαγή σε επίπεδο ΕΕ των πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους.

Το ζητούμενο για τα επόμενα χρόνια είναι η εξασφάλιση σε όλα τα κράτη μέλη ομοιόμορφης, υψηλής ποιότητας απόδοσης της διαχείρισης κινδύνων, της ανάλυσης των συναφών κινδύνων και των ελέγχων βάσει των κινδύνων. Εκτός από την προαναφερόμενη ετήσια έκθεση για το λαθρεμπόριο παράνομων εμπορευμάτων, η Επιτροπή θα εκπονήσει αξιολογήσεις των τελωνείων σε επίπεδο ΕΕ για την αντιμετώπιση κοινών κινδύνων. Η συγκέντρωση και από κοινού αξιοποίηση των πληροφοριών σε επίπεδο ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την ενίσχυση της ασφάλειας στα σύνορα. Για να ενισχυθεί η τελωνειακή ασφάλεια στο

³¹ Επισκόπηση της διαχείρισης των πληροφοριών στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, COM (2010) 385.

απαιτούμενο επίπεδο στα εξωτερικά σύνορα, η Επιτροπή θα εξετάσει το 2011 εναλλακτικές δυνατότητες για τη **βελτίωση των δυνατοτήτων ανάλυσης και στοχευμένης αντιμετώπισης των κινδύνων σε επίπεδο ΕΕ** και θα υποβάλει προτάσεις όπου είναι ενδεδειγμένο.

Δράση 4: Βελτίωση της διυπηρεσιακής συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο

Έως το τέλος του 2011, τα κράτη μέλη πρέπει να αρχίσουν να αναπτύσσουν **κοινές αναλύσεις κινδύνου**. Προς τον σκοπό αυτό, πρέπει να εμπλακούν όλες οι αρμόδιες αρχές στον τομέα της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών και των τελωνειακών αρχών, καθώς και των αρχών φύλαξης των συνόρων, για τον εντοπισμό κρίσιμων σημείων και πολλαπλών ή οριζόντιων απειλών στα εξωτερικά σύνορα, π.χ. της επανειλημμένης λαθραίας διακίνησης ανθρώπων και ναρκωτικών από την ίδια περιοχή προς τα ίδια σημεία διέλευσης των συνόρων. Οι αναλύσεις αυτές πρέπει να συμπληρώνουν την ετήσια έκθεση που συντάσσει η Επιτροπή για τα διασυνοριακά εγκλήματα με τη συμβολή του Frontex και της Ευρωπόλ. Έως το τέλος του 2010, η Επιτροπή θα ολοκληρώσει μελέτη για τον εντοπισμό βέλτιστων πρακτικών συνεργασίας μεταξύ των συνοριακών φρουρών και των τελωνειακών διοικήσεων που λειτουργούν στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και θα εξετάσει τους καλύτερους τρόπους για τη διάδοσή τους. Το 2012, η Επιτροπή θα προτείνει τρόπους για τη **βελτίωση του συντονισμού των συνοριακών ελέγχων** που διενεργούν διάφορες εθνικές αρχές (αστυνομία, συνοριοφύλακες και τελωνεία). Πέραν τούτου, έως το 2014 η Επιτροπή, από κοινού με τον Frontex, την Ευρωπόλ και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για θέματα Ασύλου, θα εκπονήσει ελάχιστα πρότυπα και βέλτιστες πρακτικές για τη διυπηρεσιακή συνεργασία. Αυτά θα εφαρμόζονται ιδίως για την κοινή ανάλυση κινδύνου, τις κοινές έρευνες, τις κοινές επιχειρήσεις και την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών.

ΣΤΟΧΟΣ 5: Αύξηση της ανθεκτικότητας της Ευρώπης σε περιπτώσεις κρίσεων και καταστροφών

Η ΕΕ είναι εκτεθειμένη σε πληθώρα ενδεχόμενων κρίσεων και καταστροφών, όπως αυτές που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή ή μπορεί να προκληθούν από τρομοκρατικές και ηλεκτρονικές επιθέσεις κατά υποδομών ζωτικής σημασίας, εχθρικές ή ακούσιες εκλύσεις νοσογόνων και παθογόνων παραγόντων, αιφνίδιες επιδημίες γρίπης και αποτυχίες των υποδομών. Αυτές οι διατομεακές απειλές καθιστούν αναγκαία την αύξηση της αποτελεσματικότητας και της συνοχής των παραδοσιακών τρόπων διαχείρισης κρίσεων και καταστροφών. Προς τον σκοπό αυτόν, απαιτείται αλληλεγγύη στην αντιμετώπισή τους, αλλά και αίσθημα ευθύνης όσον αφορά την πρόληψη και την ετοιμότητα με έμφαση στη βελτίωση της εκτίμησης και της διαχείρισης κάθε είδους ενδεχόμενου κινδύνου σε επίπεδο ΕΕ.

Δράση 1: Πλήρης αξιοποίηση της ρήτρας αλληλεγγύης

Η ρήτρα αλληλεγγύης που περιλαμβάνει η συνθήκη της Λισαβόνας³² θεσπίζει τη νομική υποχρέωση της ΕΕ και των κρατών μελών της να παρέχουν αμοιβαία βοήθεια εάν ένα κράτος μέλος δεχθεί τρομοκρατική επίθεση ή πληγεί από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή. Μέσω της εφαρμογής αυτής της ρήτρας, η ΕΕ επιδιώκει να καταστεί καλύτερα οργανωμένη και περισσότερο αποτελεσματική στη διαχείριση κρίσεων, όσον αφορά τόσο την πρόληψη όσο

³² Άρθρο 222 ΣΛΕΕ.

και την αντιμετώπισή τους. Βάσει κοινής πρότασης που θα υποβάλουν το 2011 η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος, συλλογικό καθήκον της ΕΕ θα είναι η **εφαρμογή της ρήτρας αλληλεγγύης στην πράξη**.

Δράση 2: Προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη κάθε πιθανό ενδεχόμενο κατά την εκτίμηση των απειλών και κινδύνων

Έως το τέλος του 2010, η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, θα εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές για την **εκτίμηση** και τη χαρτογράφηση **των κινδύνων** στο πλαίσιο της διαχείρισης καταστροφών, ακολουθώντας προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη πολλαπλούς κινδύνους ώστε να καλύπτονται καταρχήν όλες οι φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές. Έως το τέλος του 2011, τα κράτη μέλη πρέπει να χαράξουν εθνικές προσεγγίσεις για τη διαχείριση των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των αναλύσεων κινδύνου. Στη βάση αυτή, η Επιτροπή θα εκπονήσει έως το τέλος του 2012 διατομεακή επισκόπηση των κυριότερων φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει στο μέλλον η ΕΕ³³. Επιπλέον, η πρωτοβουλία της Επιτροπής για την ασφάλεια στον τομέα της υγείας, η οποία προγραμματίζεται να ανακοινωθεί το 2011, θα επιδιώξει την ενίσχυση του συντονισμού όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνου της ΕΕ και τη βελτίωση των υφιστάμενων δομών και μηχανισμών στον τομέα της δημόσιας υγείας.

Όσον αφορά την **εκτίμηση των απειλών**, η Επιτροπή θα υποστηρίξει τις προσπάθειες βελτίωσης, αφενός, της αμοιβαίας κατανόησης των διαφόρων ορισμών των επιπέδων απειλών και, αφετέρου, της επικοινωνίας στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα επίπεδα αυτά ενδέχεται να μεταβληθούν. Το 2012, τα κράτη μέλη καλούνται να υποβάλουν τις δικές τους εκτιμήσεις για την απειλή της τρομοκρατίας και για άλλες κακόβουλες απειλές. Από το 2013, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τον Συντονιστή Αντιτρομοκρατικής Δράσης της ΕΕ και με τα κράτη μέλη, θα συντάσσει ετήσιες εκθέσεις επισκόπησης των τρεχουσών απειλών, βάσει των εθνικών εκτιμήσεων.

Έως το 2014, η ΕΕ πρέπει να χαράξει συνεκτική **πολιτική διαχείρισης κινδύνων** η οποία θα συνδέει τις εκτιμήσεις απειλών και κινδύνων με τη διαδικασία λήψης των αποφάσεων.

Δράση 3: Σύνδεση των κέντρων ευαισθητοποίησης για διάφορες καταστάσεις

Η αποτελεσματική και συντονισμένη αντιμετώπιση των κρίσεων εξαρτάται από την ικανότητα ταχείας και ακριβούς αντίληψης της συνολικής κατάστασης. Οι πληροφορίες για μια συγκεκριμένη κατάσταση εντός ή εκτός της ΕΕ πρέπει να συλλέγονται από όλες τις σχετικές πηγές, και στη συνέχεια να αναλύονται, να αξιολογούνται και να διαβιβάζονται στα κράτη μέλη και στις επιχειρησιακές και πολιτικές υπηρεσίες των οργάνων της ΕΕ. Εφόσον διαθέτει πλήρως διαδίκτυωμένες και ασφαλείς εγκαταστάσεις, τον κατάλληλο εξοπλισμό και το κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, η ΕΕ είναι σε θέση **να χαράζει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση βάσει κοινής και επιμερισμένης εκτίμησης σε περίπτωση κρίσης**.

Έως το 2012, η Επιτροπή, αξιοποιώντας τις ικανότητες και την τεχνογνωσία που διαθέτει, θα συνδέσει στενότερα τις διαφορετικές ανά τομέα λειτουργίες έγκαιρης προειδοποίησης και

³³ Συμπεράσματα του Συμβουλίου όσον αφορά ένα κοινοτικό πλαίσιο για την πρόληψη καταστροφών εντός της ΕΕ, Νοέμβριος. 2009.

συνεργασίας σε περιπτώσεις κρίσεων³⁴, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν την υγεία, την πολιτική προστασία, την παρακολούθηση πυρηνικού κινδύνου και την τρομοκρατία. Προς τον σκοπό αυτόν, θα κάνει χρήση των επιχειρησιακών προγραμμάτων που εφαρμόζονται υπό την καθοδήγηση της ΕΕ. Οι ρυθμίσεις αυτές θα συμβάλουν στη βελτίωση των δεσμών με τους οργανισμούς της ΕΕ και με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, συμπεριλαμβανομένου του Κέντρου Επιχειρήσεων (SitCen). Θα επιτρέψουν επίσης τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών και, εφόσον χρειάζεται, την εκπόνηση κοινών εκθέσεων της ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση απειλών και κινδύνων.

Για τον αποτελεσματικό συντονισμό μεταξύ των οργάνων, των υπηρεσιών και των οργανισμών της ΕΕ απαιτείται ένα συνεκτικό γενικό πλαίσιο για την προστασία των απόρρητων πληροφοριών. Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει σχετική πρόταση το 2011.

Δράση 4: Ανάπτυξη ευρωπαϊκής ικανότητας αντίδρασης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση καταστροφών

Η ΕΕ θα πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει καταστροφές που ενσκήπτουν τόσο εντός όσο και εκτός της. Η πείρα που αποκτήσαμε από πρόσφατα γεγονότα μας διδάσκει ότι υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης ως προς την ταχύτητα ανάπτυξης και την καταλληλότητα της δράσης, τον επιχειρησιακό και πολιτικό συντονισμό, καθώς και την ορατότητα της ανταπόκρισης της ΕΕ σε καταστροφές που συνέβησαν εντός ή εκτός των συνόρων της.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την αντιμετώπιση των καταστροφών που εγκρίθηκε πρόσφατα³⁵, η ΕΕ πρέπει να **δημιουργήσει μια ευρωπαϊκή ικανότητα αντίδρασης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης** με βάση πόρους επιφυλακής των κρατών μελών οι οποίοι θα έχουν δεσμευθεί εκ των προτέρων για τις επιχειρήσεις της ΕΕ και προσυμφωνηθέντα σχέδια έκτακτης ανάγκης. Η αποτελεσματικότητα και η σχέση κόστους-οφέλους πρέπει να βελτιωθούν μέσω της από κοινού χρήσης των μέσων υλικοτεχνικής υποστήριξης, καθώς και απλούστερων και αυστηρότερων ρυθμίσεων για την από κοινού αξιοποίηση και συγχρηματοδότηση των μεταφορικών μέσων. Το 2011, θα υποβληθούν νομοθετικές προτάσεις για την εφαρμογή των σημαντικότερων προτάσεων.

³⁴ Η Επιτροπή θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί και να αναπτύσσει το σύστημα ARGUS (βλ. COM(2005)662), καθώς και τις σχετικές διαδικασίες που αφορούν τις πολυτομεακές κρίσεις πολλαπλών κινδύνων και να εξασφαλίζει ταυτόχρονα τον συντονισμό όλων των υπηρεσιών της Επιτροπής.

³⁵ «Αναβάθμιση της ευρωπαϊκής αντιμετώπισης των καταστροφών: ο ρόλος της πολιτικής προστασίας και της ανθρωπιστικής βοήθειας», COM (2010) 600.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Η υλοποίηση της «Στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας στην πράξη» αποτελεί κοινή ευθύνη των οργάνων, των κρατών μελών και των οργανισμών της ΕΕ. Προς τον σκοπό αυτόν, απαιτείται μια συμπεφωνημένη διαδικασία για την εφαρμογή της στρατηγικής με σαφείς ρόλους και αρμοδιότητες, στο πλαίσιο της οποίας το Συμβούλιο και η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, θα κατευθύνουν τη διαδικασία για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων. Η Επιτροπή θα παράσχει ιδίως την υποστήριξη της στο έργο της μόνιμης επιτροπής επιχειρησιακής συνεργασίας σε θέματα εσωτερικής ασφάλειας (COSI) για την προώθηση και την ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας και για τη διευκόλυνση του συντονισμού της δράσης των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών³⁶.

Υλοποίηση

Οι προτεραιότητες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο στον επιχειρησιακό σχεδιασμό των οργανισμών της ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο, αλλά και στα προγράμματα εργασίας της Επιτροπής. Η Επιτροπή θα μεριμνά ώστε οι δραστηριότητες που αφορούν την ασφάλεια (όπως π.χ. η έρευνα για την ασφάλεια, η βιομηχανική πολιτική και τα σχέδια που καλύπτονται από τα σχετικά με την εσωτερική ασφάλεια προγράμματα χρηματοδότησης της ΕΕ) να συνάδουν με τους στρατηγικούς στόχους. Η έρευνα για την ασφάλεια θα συνεχίσει να χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος-πλασίου για την έρευνα και ανάπτυξη. Για να εξασφαλισθεί η επιτυχής υλοποίηση, η Επιτροπή θα συστήσει μια εσωτερική ομάδα εργασίας. Θα κληθεί να συμμετάσχει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, ώστε να εξασφαλισθεί η συνοχή με την ευρύτερη Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας και να αξιοποιηθούν οι συνέργιες μεταξύ των εσωτερικών και των εξωτερικών πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων των κινδύνων και απειλών. Για τον ίδιο σκοπό, η COSI και η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας (PSC) θα πρέπει να συνεργάζονται και να έχουν τακτικές επαφές.

Η χρηματοδότηση της ΕΕ που ενδεχομένως καταστεί αναγκαία για την περίοδο 2011-2013, θα διατεθεί εντός των υφισταμένων ανωτάτων ορίων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Για την μετά το 2013 περίοδο, η χρηματοδότηση της εσωτερικής ασφάλειας θα εξεταστεί στο πλαίσιο συζήτησης που θα διεξαχθεί εντός της Επιτροπής και θα καλύψει όλες τις προτάσεις που θα υποβληθούν για την εν λόγω περίοδο. Στο πλαίσιο της συζήτησης αυτής, η Επιτροπή θα εξετάσει τη σκοπιμότητα της σύστασης ταμείου εσωτερικής ασφάλειας.

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Η Επιτροπή, μαζί με το Συμβούλιο, θα παρακολουθεί την πρόοδο που επιτελείται όσον αφορά τη «Στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας στην πράξη». Η Επιτροπή θα συντάσσει ετήσια έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη στρατηγική βάσει των συμβολών των κρατών μελών και των οργανισμών της ΕΕ και χρησιμοποιώντας στο μέτρο του δυνατού τους υφιστάμενους μηχανισμούς υποβολής εκθέσεων. Η ετήσια έκθεση θα υπογραμμίζει τις κύριες εξελίξεις για καθέναν από τους στρατηγικούς στόχους,

³⁶ Άρθρο 71 ΣΛΕΕ· βλ. επίσης απόφαση 2010/131/ΕΕ του Συμβουλίου για τη σύσταση της μόνιμης επιτροπής όσον αφορά την επιχειρησιακή συνεργασία για την εσωτερική ασφάλεια.

αξιολογώντας κατά πόσον υπήρξαν αποτελεσματικές οι δράσεις που αναλήφθηκαν σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών, και προβαίνοντας σε συστάσεις της Επιτροπής κατά περίπτωση. Η ετήσια έκθεση θα περιλαμβάνει επίσης παράρτημα στο οποίο θα περιγράφεται η κατάσταση της εσωτερικής ασφάλειας. Θα καταρτίζεται από την Επιτροπή, η οποία θα στηρίζεται στις συμβολές των σχετικών οργανισμών. Η έκθεση θα μπορεί να λαμβάνεται υπόψη κατά τις ετήσιες συζητήσεις που διεξάγονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εσωτερική ασφάλεια.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ο κόσμος μας αλλάζει· το ίδιο και οι απειλές και οι προκλήσεις που μας περιβάλλουν. Η αντιμετώπισή τους από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να εξελίσσεται αντιστοίχως. Θα είμαστε σίγουροι ότι βαδίζουμε σε καλό δρόμο εάν συνεργαστούμε για την εφαρμογή των δράσεων που περιγράφονται στην παρούσα στρατηγική. Ωστόσο, όσο ισχυροί και προετοιμασμένοι και αν είμαστε, αποκλείεται να εκλείψουν πλήρως οι απειλές. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο, είναι ακόμα σημαντικότερο να εντείνουμε τις προσπάθειές μας.

Με το νέο νομικό πλαίσιο που παρέχει η συνθήκη της Λισαβόνας, η «Στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας στην πράξη» πρέπει να καταστεί το κοινό θεματολόγιο της ΕΕ κατά την επόμενη τετραετία. Η επιτυχία της εξαρτάται από τις συνδυασμένες προσπάθειες όλων των φορέων της ΕΕ, αλλά και από τη συνεργασία με τις υπόλοιπες περιοχές του πλανήτη. Μόνον εάν ενώσουν τις δυνάμεις τους και συνεργασθούν για την εφαρμογή αυτής της στρατηγικής, θα μπορέσουν τα κράτη μέλη, τα όργανα, οι υπηρεσίες και οι οργανισμοί της ΕΕ να εξασφαλίσουν μια πραγματικά συντονισμένη ευρωπαϊκή αντίδραση στις σύγχρονες απειλές για την ασφάλεια.

Παράρτημα : Συνοπτική περιγραφή των στόχων και των δράσεων:

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΣΤΟΧΟΣ 1: Εξουδετέρωση των διεθνών εγκληματικών δικτύων		
<i>Δράση 1: Εντοπισμός και εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων</i>		
Πρόταση για τη χρήση των Μητρώων Ονομάτων Επιβατών της ΕΕ	Επιτροπή ³⁷	2011
Ενδεχόμενη αναθεώρηση της νομοθεσίας της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης παρανόμων εσόδων, ώστε να καταστεί δυνατός ο εντοπισμός των ιδιοκτητών των εταιρειών και ταμείων	Επιτροπή	2013
Κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση μητρώων τραπεζικών λογαριασμών με σκοπό την παρακολούθηση των κινήσεων των κεφαλαίων που αφορούν εγκληματικές δραστηριότητες	Επιτροπή	2012
Στρατηγική για τη συλλογή, την ανάλυση και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με παράνομες οικονομικές συναλλαγές, και κατάρτιση προς τον σκοπό αυτό	Επιτροπή με τα κράτη μέλη και τη CEPOL	2012
Συχνότερη χρήση κοινών ομάδων έρευνας που θα δημιουργούνται ευθύς μόλις χρειαστεί	Κράτη μέλη με την Επιτροπή, την Ευρωπόλ και την Eurojust	Υπό εκτέλεση

³⁷

Επεξήγηση συντομογραφιών: Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL), Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA), Κέντρο Θαλασσίων Αναλύσεων και Επιχειρήσεων – Ναρκωτικά (ΜΑΟC-N), Κέντρο για τον συντονισμό της καταπολέμησης της διακίνησης ναρκωτικών στη Μεσόγειο (CECLAD-M), Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για θέματα Ασύλου (ΕΕΣΑ).

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
<i>Δράση 2: Προστασία της οικονομίας από τη διείσδυση της εγκληματικότητας</i>		
Πρόταση για την παρακολούθηση και την υποστήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών για την καταπολέμηση της διαφθοράς	Επιτροπή	2011
Δημιουργία δικτύου εθνικών σημείων επαφής για τους κρατικούς και ρυθμιστικούς φορείς	Επιτροπή με τα κράτη μέλη	2011
Δράσεις για την επιβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και για την καταπολέμηση της πώλησης προϊόντων παραποίησης/απομίμησης στο Διαδίκτυο	Κράτη μέλη και Επιτροπή	Υπό εκτέλεση
<i>Δράση 3: Δήμευση προϊόντων εγκλήματος</i>		
Προτάσεις για τη δήμευση εις χείρας τρίτου, την εκτεταμένη δήμευση και τις αποφάσεις δήμευσης που δεν βασίζονται σε καταδίκες	Επιτροπή	2011
Σύσταση αποτελεσματικών υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και θέσπιση των αναγκαίων ρυθμίσεων για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων	Κράτη μέλη	2014
Κοινοί δείκτες για την αξιολόγηση της απόδοσης των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και κατευθυντήριες γραμμές για την πρόληψη της εκ νέου απόκτησης των δημευθέντων περιουσιακών στοιχείων από εγκληματικές ομάδες	Επιτροπή	2013

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΣΤΟΧΟΣ 2: Πρόληψη της τρομοκρατίας και αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης τρομοκρατών		
<i>Δράση 1: Παροχή σε κοινότητες των μέσων για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης τρομοκρατών</i>		
Δημιουργία δικτύου της ΕΕ για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ριζοσπαστικοποίηση με φόρουμ στο Διαδίκτυο και με διασκέψεις που θα καλύπτουν το σύνολο της ΕΕ Υποστήριξη στην κοινωνία των πολιτών για αποκάλυψη του ποιού, την επεξήγηση του πραγματικού ρόλου και την προβολή αντεπιχειρημάτων σε απάντηση της βίαιης εξτρεμιστικής προπαγάνδας στο Διαδίκτυο	Επιτροπή με την Επιτροπή των Περιφερειών	2011
Υπουργική διάσκεψη για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης της στρατολόγησης τρομοκρατών	Επιτροπή	2012
Εγχειρίδιο για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης, την παρεμπόδιση της στρατολόγησης και τη δημιουργία δυνατοτήτων για απεγκλωβισμό και κοινωνική επανένταξη	Επιτροπή	2013-14
<i>Δράση 2: Αποκλεισμός των τρομοκρατών από πηγές χρηματοδότησης και υλικών και παρακολούθηση των οικονομικών τους συναλλαγών</i>		
Πλαίσιο για τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων τρομοκρατών	Επιτροπή	2011
Εφαρμογή σχεδίων δράσης για την πρόληψη της πρόσβασης σε εκρηκτικά και σε χημικά, βιολογικά, ραδιολογικά και πυρηνικά υλικά	Κράτη μέλη	Υπό εκτέλεση
Πολιτική για τη συλλογή και ανάλυση από την ΕΕ δεδομένων τα οποία αφορούν μηνύματα χρηματοοικονομικού περιεχομένου	Επιτροπή	2011
<i>Δράση 3: Προστασία των μεταφορών</i>		
Ανακοίνωση για την πολιτική ασφάλειας των μεταφορών	Επιτροπή	2011

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΣΤΟΧΟΣ 3: Αύξηση των επιπέδων ασφάλειας των πολιτών και των επιχειρήσεων στον κυβερνοχώρο		
<i>Δράση 1: Δημιουργία ικανοτήτων των αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών</i>		
Δημιουργία κέντρου της ΕΕ για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο	Υπό εξέταση, βάσει της μελέτης σκοπιμότητας που θα καταρτίσει η Επιτροπή το 2011	2013
Δημιουργία ικανοτήτων για τη διερεύνηση και τη δίωξη του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο	Κράτη μέλη με την Επιτροπή, την Ευρωπόλ και την Eurojust	2013
<i>Δράση 2: Συνεργασία με τη βιομηχανία για την παροχή δυνατοτήτων και για την προστασία των πολιτών</i>		
Ρυθμίσεις για την καταγγελία κρουσμάτων ηλεκτρονικού εγκλήματος και παροχή καθοδήγησης στους πολίτες σχετικά με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και με το ηλεκτρονικό έγκλημα	Κράτη μέλη, Επιτροπή, Ευρωπόλ, ENISA και ιδιωτικός τομέας	Υπό εκτέλεση
Κατευθυντήριες γραμμές για τη συνεργασία κατά την αντιμετώπιση παράνομου περιεχομένου στο Διαδίκτυο	Επιτροπή με τα κράτη μέλη και τον ιδιωτικό τομέα	2011
<i>Δράση 3: Βελτίωση της δυνατότητας αντιμετώπισης επιθέσεων στον κυβερνοχώρο</i>		
Δημιουργία σε κάθε κράτος μέλος ενός δικτύου ομάδων ταχείας αντίδρασης στο Διαδίκτυο, καθώς και ενός ακόμα τέτοιου δικτύου στα όργανα της ΕΕ, εκπόνηση εθνικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης και διοργάνωση ασκήσεων αντιμετώπισης και αποκατάστασης.	Κράτη μέλη και όργανα της ΕΕ με τον ENISA	2012
Δημιουργία Ευρωπαϊκού Συστήματος Ανταλλαγής Πληροφοριών και Έγκαιρης Προειδοποίησης (EISAS)	Κράτη μέλη με την Επιτροπή και τον ENISA	2013

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΣΤΟΧΟΣ 4: Ενίσχυση της ασφάλειας μέσω της διαχείρισης των συνόρων		
<i>Δράση 1: Πλήρης αξιοποίηση του δυναμικού του EUROSUR</i>		
Πρόταση για τη δημιουργία του EUROSUR	Επιτροπή	2011
Πιλοτικό επιχειρησιακό σχέδιο στα νότια ή νοτιοδυτικά σύνορα της ΕΕ	Επιτροπή, Frontex, Ευρωπόλ, MAOC-N και CeCLAD-M	2011
<i>Δράση 2: Ενίσχυση της συμβολής του Frontex στα εξωτερικά σύνορα</i>		
Από κοινού εκπόνηση εκθέσεων για τη διακίνηση και την εμπορία ανθρώπων και το λαθρεμπόριο παράνομων αγαθών ως βάση για κοινές επιχειρήσεις	Επιτροπή με τον Frontex και την Ευρωπόλ	2011
<i>Δράση 3: Κοινή διαχείριση κινδύνων για την κυκλοφορία εμπορευμάτων διαμέσου των εξωτερικών συνόρων</i>		
Πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των δυνατοτήτων ανάλυσης και στοχευμένης αντιμετώπισης των κινδύνων	Επιτροπή	2011
<i>Δράση 4: Βελτίωση της διυπηρεσιακής συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο</i>		
Εκπόνηση κοινών εθνικών αναλύσεων κινδύνου με τη συμμετοχή των αστυνομικών και των τελωνειακών αρχών, καθώς και των αρχών φύλαξης των συνόρων, για τον εντοπισμό κρίσιμων σημείων στα εξωτερικά σύνορα	Κράτη μέλη	2011
Προτάσεις για τη βελτίωση του συντονισμού των συνοριακών ελέγχων που διενεργούν διάφορες αρχές	Επιτροπή	2012
Ανάπτυξη ελάχιστων προτύπων και βέλτιστων πρακτικών για τη διυπηρεσιακή συνεργασία	Επιτροπή, Ευρωπόλ, Frontex, EASO	2014

ΣΤΟΧΟΣ 5: Αύξηση της ανθεκτικότητας της Ευρώπης σε κρίσεις και καταστροφές*Δράση 1: Πλήρης αξιοποίηση της ρήτρας αλληλεγγύης*

Πρόταση για την εφαρμογή της ρήτρας αλληλεγγύης	Επιτροπή/Υπατη Εκπρόσωπος	2011
---	---------------------------	------

Δράση 2: Προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη κάθε πιθανό ενδεχόμενο κατά την εκτίμηση των απειλών και κινδύνων

Εκτίμηση κινδύνου και εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση καταστροφών	Επιτροπή με τα κράτη μέλη	2010
Εθνικές προσεγγίσεις στη διαχείριση κινδύνου	Κράτη μέλη	2011-12
Διατομεακή επισκόπηση ενδεχόμενων μελλοντικών φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων	Επιτροπή	2012
Πρόταση για τις απειλές στον τομέα της υγείας	Επιτροπή	2011
Τακτικές επισκοπήσεις των τρεχουσών απειλών	Επιτροπή με τα κράτη μέλη και τον Συντονιστή Αντιτρομοκρατικής Δράσης	2013
Χάραξη συνεπούς πολιτικής διαχείρισης κινδύνου	Επιτροπή με τα κράτη μέλη	2014

Δράση 3: Σύνδεση των κέντρων ευαισθητοποίησης για διάφορες καταστάσεις

Στενότερη σύνδεση των διαφορετικών ανά τομέα λειτουργιών έγκαιρης προειδοποίησης και συνεργασίας για την αντιμετώπιση κρίσεων	Επιτροπή	2012
Πρόταση για ένα συνεκτικό γενικό πλαίσιο για την προστασία απόρρητων πληροφοριών	Επιτροπή	2011

Δράση 4: Ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής ικανότητας αντιμετώπισης των καταστροφών

Προτάσεις για την ανάπτυξη ευρωπαϊκής ικανότητας αντίδρασης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης	Επιτροπή	2011
---	----------	------

